

Vergaderjaar 2016–2017

34 249

Verslag van een werkbezoek aan Brussel door een delegatie van de commissie Defensie

Nr. 2

VERSLAG VAN EEN WERKBEZOEK VAN EEN DELEGATIE UIT DE VASTE COMMISSIE VOOR DEFENSIE AAN BRUSSEL VAN 11 TOT EN MET 12 SEPTEMBER 2016

Vastgesteld 30 november 2016

Op zondag 11 en maandag 12 september 2016 heeft een delegatie uit de vaste commissie voor Defensie een werkbezoek gebracht aan Brussel. De delegatie heeft zich in Brussel laten informeren over het Gemeenschappelijk Veiligheids- en Defensiebeleid (GVDB) van de Europese Unie, de relatie tussen de NAVO en de EU en de stand van de bilaterale defensiesamenwerking met België. De delegatie bestond gedurende het tweedaagse werkbezoek uit de leden **Ten Broeke** (voorzitter, VVD), **Teeven** (VVD), **Eijsink** (PvdA), **De Roon** (PVV) en het lid **Houwers**. Op de eerste dag namen ook de leden **Vuijk** (VVD) en **Belhaj** (D66) deel aan het programma. De delegatie werd ambtelijk ondersteund door de griffiers Van Haaster (EU-adviseur van de commissie) en Mittendorff (adjunct-griffier van de commissie).

Dit werkbezoek past in de ambitie van de commissie om in principe jaarlijks met functionarissen en deskundigen in Brussel te spreken over de ontwikkelingen ten aanzien van Europese en internationale samenwerking op veiligheidsgebied en de samenhang daarvan met het Nederlandse defensiebeleid. Het vorige werkbezoek dateert van 29 en 30 maart 2015, waarover bij Kamerstuk 34 249, nr. 1 verslag is uitgebracht.

Het programma startte op zondag 11 september met een dinerontvangst door de heer **De Gooijer**, Permanent Vertegenwoordiger van Nederland bij de Europese Unie. Voorts waren aanwezig mevrouw **De Kwaasteniet**, Permanent Vertegenwoordiger van Nederland bij de NAVO, mevrouw **Van Rijnsoever**, Vertegenwoordiger bij het Politiek en Veiligheidscomité van de Europese Unie, vice-admiraal **Bekkering**, hoofd van de Permanente Militaire Vertegenwoordiging bij de NAVO en de EU, de heer **Molenaar**, directeur van de directie Crisisbeheersing en Planning van de Europese Dienst voor Extern Optreden, en mevrouw **Damen**, defensieraad.

Tijdens deze ontvangst werd de delegatie gebriefd over actuele ontwikkelingen op veiligheids- en defensiegebied. Daarbij is onder meer gesproken

over de nieuwe EU-veiligheidsstrategie, de «EU Global Strategy», een prioritair EU-dossier van de Tweede Kamer. Het defensiedeel van deze strategie wordt de komende maanden onder verantwoordelijkheid van **Hoge Vertegenwoordige/Vice-President Mogherini** door de Europese instellingen nader uitgewerkt. Ook de samenwerking tussen EU en NAVO kwam aan de orde, mede naar aanleiding van de gezamenlijke verklaring die op 8 juni jl. door beide internationale organisaties is ondertekend. Eveneens is van gedachten gewisseld over de verwachte uittreding van het Verenigd Koninkrijk uit de Europese Unie («Brexit») en de mogelijke gevolgen daarvan voor het GVDB.

Op maandag 12 september ontmoette de delegatie de heer **Appathurai**, die als adjunct-assistent-secretaris-generaal voor Politieke Zaken en Veiligheidsbeleid bij de NAVO werkzaam is. De delegatie en de heer Appathurai wisselden met elkaar van gedachten over de samenwerking tussen EU en NAVO en de synergievoordelen die in de toekomst nog te behalen zijn. Ook werd het belang onderstreept van toereikende defensiebudgetten in algemene zin en van een doelmatige allocatie van middelen door de EU ter voorkoming van duplicatie met de NAVO.

Aansluitend sprak de delegatie met twee functionarissen van de Europese dienst voor Extern Optreden (EDEO), de organisatie die onder leiding van Hoge Vertegenwoordiger/Vice-President Mogherini uitvoering geeft aan het Gemeenschappelijk Buitenlands, Veiligheids- en Defensiebeleid van de EU. Mevrouw Mogherini was zelf verhinderd om de delegatie te ontvangen maar liet de honneurs waarnemen door de heer **Conte** en generaal **Pulkkinen**. De heer Conte is hoofd van de Strategische Planningsdivisie van EDEO en generaal Pulkkinen is directeur-generaal van de EU-Militaire Staf. De EU-Militaire staf coördineert EU-beleid met een militaire component, zoals operaties en missies onder de vlag van het GVDB en de opbouw van militaire capaciteiten. Beide heren gingen onder meer in op de betekenis van de nieuwe EU Global Strategy en het versterken van de operationele rol van de Europese Unie. In de daaropvolgende gedachtewisseling passeerden ook de complementariteit tussen NAVO en EU op defensiegebied en de implicaties van de Brexit voor de Europese defensiesamenwerking de revue.

De delegatie besloot het werkbezoek met een lunch met de Minister van Defensie van België, de heer **Vandeput**, en de Commandant der Strijdkrachten van België, de heer **Compagnol**. Deze lunch vond plaats in de Nederlandse residentie en werd aangeboden door de Nederlandse ambassadeur in Brussel, mevrouw **Van den Heuvel**. In het gesprek werden verscheidene defensieonderwerpen aangestipt, waaronder met name de verregaande defensiesamenwerking met België en in Benelux-verband, zoals de gezamenlijke luchtruimbewaking en de marine-samenwerking. Ook was er aandacht voor gezamenlijke strategische kansen en uitdagingen in zowel EU- als NAVO-verband. De gedachtewisseling was constructief van aard en vormde tevens een welkom vervolg op de bilaterale ontmoeting tijdens het eerdere werkbezoek van de vaste commissie voor Defensie aan Brussel in 2015.

De delegatie kijkt terug op een nuttig werkbezoek en hecht eraan ook langs deze weg haar waardering uit te spreken voor het belangrijke werk

van de Nederlandse vertegenwoordigingen in Brussel. De delegatie dankt alle betrokkenen voor de gastvrije ontvangst en de assistentie gedurende het werkbezoek.

De voorzitter van de delegatie,
De voorzitter van de vaste commissie voor Defensie,
Ten Broeke

De griffier van de delegatie,
Van Haaster